

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal:
Budapest IV. hímz-utca és kalap-utca
sarkán 1. szám.

Csak bérmentes levelek fogadtnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.
Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:
Egy évre ..... 20.—
Félévre ..... 10.—
Negyedévre ..... 5.—
Egy órára 1.50

Egy szám 6 krajczár.

Hirdetések és nyilvlatok
felvételnek szabályai szerint
a kiadó hivatalban:
Budapest IV. hímz-utca és kalap-utca
sarkán 1. sz.
Hirdetések felvételnek a kiadóban:
Opcyák A.-nál, Stubenbástsi Nr. 2.
Messe Rudolfnál, Seilerstraße Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és társai, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Havas, Lafitte & Comp.-nál, Place
de la Bourse.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társai.

TÁVIRATOK.

Sárvár, szept. 8. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Az angol kormány szept. 22-re tüzetett ki. A kormány-párt Rohrer Viktort akarja felléptetni. A függetlenségi párt Eötvös Károlyt s társait várja. A győzelem biztosnak mutatkozik.

A székesfehérvári őszi ünnepély.

Székesfehérvár, szept. 8. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Ma délután két órakor nyílt meg a Zichy Jenő gróf által kezdeményezett őszi ünnepély. A budapesti vonattal nem sokan érkeztek, de a városból és környékéről annál többen jelentek meg a lövöldözés gyönyörűen díszített helyiségekben. A hangulat végső végéig a lehető legvidámabb volt. A látogatók nagy vételeket mutatnak. Különösen nagy keletet vált a tombolajegyeknek. A virágáros leánykák, kik Székesfehérvár legszebb bimbóiól kerültek ki, szintén jó vásárt csináltak. Az ételek és italok pavilonjában förtő nagy volt a sűrűség. Az éhezők nagy része csak a pavilon körül elhelyezett asztaloknál kaphatott helyet. A lövöldözés nagy gyönyörű virágok és ételek, melyek egytől-egyig Zichy Jenő gróf ajándékai. — Ugyanebben a teremben voltak elhelyezve a sátrak is, még pedig a következő sorrendben: Diszművészet (előadások: Pátzay Margit, Komócsy Anica, Fittler Klára); honi ipar (előadások: dr. Szendeffy Józsefné, Dieballa Györgyné, Dieballa Marika, br. Nugent Elza, Koltzsváry Ilona Ceczér); papír és írószerek; (Fókiesné, Boda Karolin); virágok; (Heinrich Soudorné); gyufa; (Farnadi Ilona, Roszberger Elek); dohány és szivar (Reichard Mór, Reichard Judit, Nagy Laura); czukorsütemények; (Pulszky Pollina, Kell Jenny, b. Miske Irma, Forinyak Gyuláné); fényképek; (Vértessy Józsefné, Boér Ilona); gyermekjátékok; (Sch netzer Nándorné, Kégl Anna, Gaál Janka); virágárusok; Koltzsváry Emma, Marsovszky Kamilla, Gobel Katica, Sch netzer Anna, Dwelly Emma, Pátzay Róza, Havranek Liska, Nagy Vilma.

Az ételeket és italokat abban a tetes- és külsejű pavilonban árulták, melyben a tavalyi kiállításon a Zichy-uradalmak terményei voltak láthatók.

Az ételek körül dr. Neumann Ármann urholgy vitte a vezerszerepet, az italok osztályánál pedig Szeidl Lajosné, a városi kapitány fiatal neje. Mellette a következő hölgyek segítettek: Hamary Melinda, Müller Irén, Riesz Róza, Eben Gizella, Szendeffy Irma, Ehen Ilona, Pátzay Róza, br. Nugent Elza, Szeidl Anna, Baján Vinczéné, Kenessey Margit.

A lövöldözés helyiségében a Károly román fej-delemről nevezett gyalogezred zenekara és a Dócsi Jancsi ezgybandája játszott. Különösen érdekes volt a tombolajáték, melyet Zichy Nándorné gróf hölgy és Havranek József polgármester rendezett. Az ünnepély jelen volt városi és megyei notabiltások közül megjelentük: Szógyényi-Márich László, Bóné Géza alispán, Havranek József polgármestert, Szeidl Lajos kapitányt és másokat. Az ünnepély jóvedelmét kétezer forint-ra teszik.

A győri iparosgyűlés.

Győr, szept. 8. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) A győri iparosok ma közgyűlése a Nádor vendéglő nagy termében oriasi részvét mellett legszébb rendben megtartott.

Városunk csaknem minden iparosja jelen volt, azonkívül temérdek iparosifjú és nagyszámú díszes közönség.

Ráth Károly képviselőt és Gelléri Mór, az orsz. magyar iparügyesület titkárát, kik külön meghívás folytán rándultak fel a mai gyűlésre, terembe léptükkor zajos, szűnni nem akaró éljenek felkiáltásokkal és öszgyűlések. — Felkiáltás folytán Ráth elfoglatlan az elnöki széket, közel egy óra hosszat tartó kitűnő és szakavatott beszédben fejtegette a magyar kézműipar fontosságát, utalva főleg külföldi példákra, kiemelve, hogy életképes gyár- és ipar mindenütt és kivált nálunk csupán virágzó kézműipar alapján keletkezhet. — Majd kérés és a második iparos gyűlés határozataira, és az ipartörvény módosítása érdekében kifejtett kívánalmak indoklására. Különösen kvalifikációt és kénszertársulást tartván az iparjelölés föltételül.

Utána Gelléri beszélt, leginkább buzgólag az iparosokra, társulási szervezkedések, önálló és segédiparosok érdekeinek ápolása és önségyes törvények érvényesülése érdekében.

Ezután a gyűlés Nagy, Hets, Bejczy és mások felzabolása után határozattal kiondott, hogy ragaszkodik az iparosgyűlés összes határozataihoz és azok érvényesülése érdekében a városi és megyei országos képviselőket küldetésileg megkeresi. Végül ily értelmű határozatok hozatalára a gyűlés az összes dunántúli nagyobb ipartársulatokat fel fogja hívni.

Délután a „Fehér hajó” vendéglőben este a szűles kerten nagyobb közönség. Vendégek mindentől órázókban részvesznek. Estére tervezett lakélyzene akadályokba ütközött, elmaradt.

A flotta demonstrációja.

Páris, szept. 8. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Az angol kormány azt ajánlotta, hogy az európai hajóhad operációit a hó 11-én kezdje meg. Itt azt hiszik, hogy a hajóraj e hó 15-én fog Raguzából tengerre szállani.

Konstantinápoly, szept. 8. (A „Daily Telegraph” jelentése.) A porta ma este jegyzéket nyújtott át a nagyköveteknek, melyben tudatja velök, hogy Riza pasa fázadozása következtében, az albánok belegyeztek Duligno átengedésebe. Riza pasa ennél fogva megbízást kapott, hogy Duligno városát és kerületét adja át Montenegrónak (E tudósítást más oldalról még nem erősítették meg.)

Páris, szept. 8. (Az Agence Havas jelentése.) Miután a hatalmak között, a flotta-demonstrációt illetőleg folyt tárgyalás az óhajtott megállapodáshoz vezetett, két hadihajó és egy jelző hajó parancsot kapott ma Raguzába vitorlázni és a többi hajókhöz csatlakozni. A hírlapok reménylik, hogy szemben ezen eredményrel a porta nem fog ellenállást kifejejni.

Páris, szept. 8. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Franciaország részt vesz a flotta demonstrációjában. A francia hajóraj ma indult el Toulonon át Raguzába. A parancsnokságot Lafont viszi.

Páris, szept. 8. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Liberté jelenti: A hatalmak képviselői ma öszgyűlést Jaurégui-bányánél. Lafontnak a francia hajóraj parancsnokának utasításai ugy hangzanak, hogy az első ágyúveléssel megszűnik alárendeltsége Seymour irányában.

Bukarest, szept. 8. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Egy idő óta a Bulgáriából kivándorló török családok száma felette nagyra nőtt. Az utóbbi két hétben több mint 600-an érkeztek Kustendjébe, hogy a bolgár bánalmazások elől megmenekülhessenek.

Moszkva, szept. 8. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Dolgorukoff herceg, moszkvai tábornok-kormányzó állomását elhagyta külföldre utazott. Azt hiszik, hogy a kormányzó szabadságot a moszkva-kurski vasuton megkísérelt második merénylet miatt kapta.

Bukarest, szept. 8. A „Romanul”, a „Republique française” ama cikkével foglalkozván, mely Romániának, Szerbiának és Bulgáriának azt tanácsolja, hogy függetlenségük és jogaik megvédése céljából egymással szoros és benső viszonyba lépjenek, — ezt írja: „Örömmel üdvözöljük ezt az eszmét s szívesen látjuk, ha benső s erősen képes egyesítés a kis keleti államokat: ezben egyesülés csakis a közös védelemre szorítottak, abban az esetben, ha veszélyeztetve volnának jogaink!”

KÖZGAZDASÁGI TÁVIRATOK.

Bécs, szept. 8. Az osztrák földmivéleési minisztériumnak 1880. szeptember havi tudósítása a vetések állásáról és az aratás eredményéről: A múlt hó elején beállott rendkívül hő eszések majdnem minden vidéken augusztus hó harmadik feléig, leg-több helyen a hónap végéig tartottak. Sajnos, hogy ez az időjárás érzékeny kárt okozott a vetésekben s tetemesen alábbszállította az aratásba helyezett reményeket. Az elmúlt hó második felében beállott kedvezőbb időjárás lehetségessé tette, hogy a gabonamérek learatását, mely amenny is halasztást szenvedett, legnagyobbobbrészt befejezték.

Rozsaratás néhány százezer hektar alantab eredményt vitt a földmivéleési minisztérium utolsó jelentésében jelzett közepesüri aratásnál.

Buza még mindig közepesüri fölüli eredményt vitt, bárha teljesen „jónak” nem mondható. Hasonlóképp leszállították az árpa és a zabra vonatkozó becslések is. Ebből csak jó, utóbbi a közepesüri néhány százalékkal felülhaladó eredménnyel lehet megjelölni. A tengerit illetőleg a kihalások változatlanul kedvezők. A hűvelyes vetemények néhány későbbben érlelő nemét illetőleg úgy mennyiségleg, mint minőségileg kielőgő eredményt lehét várnunk. Köleskása és pohánka az utolsó jelentés óta nem változott. A nagy eső komolyan veszélyeztetette a komló növényét s már is aggodalmat okozott, mely azonban teljes mértékben nem valósult. — A folyamatosan lévő s több vidéken már be is fejezett szedés, közepesüri eredményt fogadni. — Tavaszburgonya kielőgően fejtett; itt is nagy kárt tett a rothadás. Czukor- és takarmányrépa az utolsó jelentés óta szépen fejlődött; csupán egyes vidéken panszkonok a czukorrépa kevés czukortartalmáról; azonban megjavulásra remény van. Barju és más takarmányvetés több helyt ugyan szépen eredményel keesgett, egészen véve azonban gyöngye közepesüri fölüli eredményt fog adni. — Bor, úgy a mennyiségleg, mint a minőségleg tekintetben minden bizonyára gyöngye közepesüri alul fog kitünni. A termés minősége a kedvező időjárás tartósságától függ.

Bécsi értéktözsde.

Bécs, szept. 8. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Az ünnepi magánforgalom szilárd volt. Jegyzeteket: Hitel 292.40, obligo 132.30, unio 113.50, bankjegyzet 137.25, tramway 233.50, államvasut 286.50, pardubitzit 46, morva határ-

vasut 26, rente 72.95, magy. aranyárj. 110.42, elbarvolgji 195.

Bécs, szeptember 8. (Magánforgalom.) Hitelrész: 292.30, magy. hitel —, lombard —, magy. aranyárj: 110.42, rente 72.87, angoloztrák 131.9) államvasut: Napelendör —, galiczi —, centr. aranyr. —, Szilárd.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, szept. 8. Eleinlein szilárd, a pénz szük volta, különösen jatkértekre nyomozást fogott. Járadék k-k tartás.
(Zárlati árfolyam.) Papírjárdék: —, magyar aranyárj: 94.60, 10 millió köleson 71.6), hitelrészvények 345, lombard 142.50, kassa-berzebergi 57.20, orosz papírpenz 212.20, elbarvolgji 63.40 m. köles. utalv. —, k. vas előbb. köv. 65 —, állam-vasut 494.50, galiczi 121.80, vált. romániái 54.60, Bécsre 171.60

Frankfurt, szept. 8. (Zárlati.) Papírj. 62.50, centr. aranyárj. 76.50, centr. hitelrészvény 251.50, centr. államvasut 246.75, lombard 76.25, magy. galiczi utalv. 126.12, vált. érfolyam Bécsre 173.40, centr. járadék 63.75, magy. aranyárj 94.75, centr. bankrészvény 714.50, galiczi 214 —, Krészeti nyugati vasut 166.50, tiszai vas. előbb. —, magy. füzétkári utalv. —

Külföldi gabontözsdek.

Páris, szept. 8. (Zárlati.) —, szept. 6. óráig 25.80, szeptember 25.75, 4 utolsó hónapra 25.50, hónap novemberitől 25.50. Liszt folyó hóra 66.71, szeptemberre 64.75, 4 utolsó hónapra 54 —, 4 hónap novemberitől 54 —, Repezoalaj l. hóra 76.50, szeptemberre 77 —, 4 utolsó hónapra 77.75, élel. hónapra 181.78, 25. szept. 1. hóra 62.75, szeptemberre 61.50, utolsó 4 hóra 60 —, 4 élel. hónapra 59 —, Olaj, szesz szilárd, egyéb esendes, esős.

Berlin, szeptember 8. (Zárlati árfolyamok) Buza 62.25, 201.50, tavaszra 196 —, Rozs loco 189 —, szeptemberre 187.50, tavaszra 184.25, tavaszra 175.25, Zab loco 141.50, élel. 138.25, Repezoalaj loco 54.20, élel. 51.10, tavaszra 58 —, Szesz loco 61.50, szeptemberre 62 —, októberre 58.30, tavaszra 56.90

Stettin, szept. 8. Buza aug.-ra 197. —, szept. októberre 191.50, Rozs aug.-ra 180 —, szept.-októberre 170 —, Repezoalaj szept.-októberre 54.25, aprill. májusra 58.25, Szesz loco 61 —, augusztusra 60.70, szeptemberre 56.70 szept.-októberre 55 —

Köln, szept. 8. Buza novemberre 19.80, márciusra 19.75, Rozs a novemberre 17.70, márciusra 17.30, Repezoalaj loco 79.50, októberre 79.10

A király gáncsorában.

A hadgyakorlatok kirendelt két hadtest első öszgyűlése, mint távirataink már jelezték, tegnap történt meg meltr Szadowa-Wiszninál. Az öszgyűlések eredménye a nyugati hadtest visszavonulása lett. A visszavonulást 1/2 órákor vette kezdetét, a min-k beakadályozott 5 fősége a király tekintettel az uralkodó oriasi hádszerege és a csapatok megtelt nagy meleteire a hadgyakorlatok beszüneteltetését rendelt el.

A hadgyakorlatok folyamán történt balesetekről távirataink már megemlékeztek, polgolg közöljük, hogy az öngyökös lett katona neve Hirt, a sztanzianai leggyagdagabb szállító fia. A király, ki minden beteget meglátogatott, megmutattatta magán k az öngyökös hulláját is.

Moszciskából érkekes hír gyánat közlik, hogy az idegenek nagy száma a különben is szegény város igen szegény lakasait oly magas árra rugtatta fel, a mennyit a fővárosok legelőkelőbb vendéglobben sem igényelnek.

A király elömdődjéről a hadgyakorlatok alatt írják a következőket: Ö felége igen korán kelt 4 órákor már reggelizni; 5 órákor kíséretével az indóházhoz köcszik, hol külön vonat várja. A vonat 35 perc alatt ér Szadowa-Wiszninba, hol a király lóra ül s innen a hadgyakorlatokhoz lovalogal. Az ebéd idejé est 7 óra. Ebéd után a király és vendégei szivarra gyujtanak, beszélgetnek a napi eseményekről 9 óráig, midőn a király nyugodni tér.

Az uralkodó lemergi fogadtatására még mindig folynak az előkészületek, s a lemergi fogadtatás épen oly fényesen igérkezik, mint a galaktói. Czernoviczből jelentük, hogy ott annyi kultótságot és idegen jelentette be megkeresését, hogy az ünnepélyi bizottság kénytelen volt felhívást intézni a lakossághoz, magán lakások felajánlása végett, miután a vendéglői szobák már le vannak foglalva. A lemergi-czernovicz-jassy i vasut igazgatósága az ünnepélyre utazó vendégeknek mérsékelt áron szolgáltatt vasuti jegyeket.

A „Gazetta Narodowa” a „Temps” közleményre visszatérve a király gáncsorági utjáról a következő figyelemreméltókat írja:
„Nyilván való, hogy a császár nem azon czéhből jött Gacsországba, hogy itt Oroszország barátságát keresse, vagy talán szorosabbra fűtze a köteleket, melyek Ausztriát Oroszországhoz csatolják. azonfelül az uralkodó nem azon nézet által vezéreltve ajándékozta nekünk a Wawel kastélyt, hogy ez által testvéreinket Orosz-Lengyelországban nagyobb szeretet és ragaszkodásra ösztönözze az orosz czár iránt. Ha tehát ez utazás még nem is képez nyitányta hadi tánczhoz, legkevésbé mondható béke szymfoniának. E mellett testvéri szölanek és ezek többit jelentenek a történelemben, mint a még oly udvarias s diplomatikus fogalmozott nyilatkozatai a felhívatalosoknak.”

Mai távirataink a következők:

Krysowice, szept. 8. Ma a csapatok pihennek. A király az egész napot Krysowiceban töltötte. Az udvari ebédhez az idegen katonai képviselők voltak hivatalosak. Holnap a hadgyakorlatok folytatják.

Szadowa-Wisznia, szept. 8. (Este.) Ma d. e. szokásos megbécszésés tartották a főherceg-tábornagy elnökelete alatt, melyen Vilmos, Rainer és Frigyes főherczek, a két hadtest valamennyi bírái, a parancsnokok, a vezérkar főnöke, valamennyi tábornok és ezredparancsnok, az operáció hivatal főnöke és a vezérkar tisztjei voltak jelen. Ez alkalommal nem csupán a gyakorlati és tudomány szempontból fejtegettek a hadgyakorlat eddigi menetét, hanem a katonai anyagi jólétre befolyást gyakorló tényezők megbécszése is szönyegre kerülték. A főherceg-tábornagy ezután az összes jelenlévőket ebédre hívta meg. Ebéd után a főherczek és a tábornokok leányképzéstelek magukat. Este 6 órákor volt vége a fegyverszünetnek. A csapatok kioldítotték az előrsöket.

Szadowa-Wisznia, szept. 8. (Az „Egyetértés” külön tudósítójának távirata.) Feladatott 6 óra délután.) A Szadowa-Wisznia körül táborozó csapatok közt vég hangulat uralkodik s a tegnapi fáradoalmak el van-

nak feledve. A betegek is fölépültek. A napszurás és kimerülés folytan elhaltak száma 6t. Azon katonát, ki a tegnapi hadgyakorlatok folyamán agyonlötöte magát, Hirth Mózesnek hívják s fia a hadgyakorlatokra kivonult hadtestek főszállítójának. A keleti hadtestnél 34 lödött ki.

Az ellátás egészen vége jó, csupán a vonatok gyakran elkerülhetlen késédelme folytán történik meg, hogy egyes zászlóalj csak éjjel 10 órákor jutnak a főzöhetéshez, néha ez el is marad. Bor a legénység részére van bőségesen jó minőségű. A szállított kenyér azonban penészes, miert is Thom, a lemergi szállító felelősségre fog vonatni.

A műszaki csapatok ma érkeztek meg Lembergből. A víz hiánya folytán Norton-kutakat állítanak elő.

Szadowa-Wisznia, szeptember 8. (Az „Egyetértés” külön tudósítójának távirata.) Feladatott 7 órákor este.) A lemergi-kamienbrodi igen fázasztó menetelatt Baldas lovag a 61-ik osztrák honvédzászlóalj hadnagya, ki származására nézve bécsi, megörült. Ma egy honvédhadnaggyal beszéltem, ki a következőket mondá nekem: „Az, a mit mi most kiállottunk, hallatlan. Hiszen mi családapák vagyunk s nem vagyunk ilyenekhez szokva. Azon idő óta, hogy bevonultunk egész maig nem aludtunk összesen sem 20 órát. Czípmórtéket éjjel 3 órákor vetek gyertyavilágnál. A fázasztó menetek alatt markotányosok sehol nem voltak. Vízet csak akkor ittunk, ha utközben ilyenre akadunk. Mi nem ismerjük a helyzetet s azt sem tudjuk, hogy melyik hadostályhoz tartozunk. A honvédség éjjeli 2 órától délutáni 4 óráig minden pihenés nélkül menében volt.

Szadowa-Wisznia, szeptember 8. (Az „Egyetértés” külön tudósítójának távirata.) Felad. 8 óra este.) A hadgyakorlatok folytatása a következő eredménytel fog lefolyni: A keleti hadtest holnap reggel Moszcizkáiáig hatol előre, ott öszgyűlést tart a nyugati hadtesttel, mely vissza is veti. A nyugati hadtest ismét birtokába veszi Szadowa-Wiszninát. A csapatok elvonulása előtt a király szemlélt tart a keleti hadtest felett.

Budapest, szept. 8.

Az országos függetlenségi párt ma d. e. 11 órákor Eötvös Károly elnökelete alatt értekezletet tartott, melynek tárgya a sárvári kerületben megütdőtt képviselöválasztás volt. Eötvös Károly előterjeszti a kerület személyi és pártviszonyait, a mint azokat ott léte alatt közvetlen értesüléssel fölismere s egyuttal indítványt tett a képviselő kijelölés tárgyában. Indítványa egyhangyalan eldodatott s ugyanó megbízott, hogy ennek értelmében intézkedjék. A kerületbe kimenni s a párt ügyet annak idejében előmozdítani Helfy Ignác, Eötvös Károly, b. Mednyánszky Árpád, Turgyoni Lajos, Komjáthy Béla s többen fölkerettek.

A polgári házasságról szóló törvényjavaslatt kidolgozásával foglalkozik most az igazságügyminisztérium. Legelőbb így hallja ezt egy bécsi lap budapesti levelezője. E törvényjavaslatt megengedelmény fogja kinöndani a keresztények s a zsidók közti polgári házasságot. Az öszgyűléssalundók ünnepélyes nyilatkozatukat az alispán, illetőleg polgármester, rendezett tanácsú városokban pedig a polgármester által fogják letenni. E törvényjavaslatt már a legközelebbi ülészekben fog az országgyűlés elé terjesztetni.

A Wiener Allgemeine Zeitung-nak sürgönyzik Zágrábról a következőket: David országos pénzügyigazgató átratót intézett a horvát kormányhoz, felszólítva azt, hogy az Obzora s Drau hírlapok-nak ellene intézett támadásokat nyomja el, még mielőtt nyilvánosságra kerüljenek. A háni kormány azt válaszolta, hogy a preventív pénzügyigazgató által kért oltsalmat nem nyújthatja senkinek, bárki legyen is az.

A Golsa a gáncsorági királyúzásról írva így szól: A lengyelöknek igazán nincs okuk arra, hogy talásk legyenek a Habsburg dynastiára iránt, mely az első jelt adta Lengyelország feloszlására, sőt a mely még a feloszlás előtt elragadta attól 1769-ben a Szepességét, s 1770-ben a szandeczki területet. Szász ügy törték ezután a lengyelök Ausztriának nemzetiségük s politikai meggyözdésük ellen intézett nyomását. 1772 után mellőzte a Habsburg dynastia a lengyel nyelvet s a lengyel közigazgatást, a bécsi kongresszuson 1815-ben Ausztria volt az, mely megakadályozta I. Sándor czár Lengyelország feltámasztásában. 1863-ban ismét Ausztria volt az, mely rövidlalt politikája által támogatta az 1863-diki örül felkelést, s így szétrombolta mindazon kombinációkat, melyeket Wielopolski marquis Varsó s Lengyelország számára alkotott. Ha 1870 óta Ausztriában a lengyeloket illetőleg megváltozott a politikai rendszer, s a szoliferiális a sárvári vereség folytán történt ez, nem pedig azért, mert máltányosok s igazságosok akartak lenni a lengyel irányában, ellenben I. és II. Sándor czár 1815-ben s 1862-ben mint gyözk, nem mint legyöztöttek önként sokkal több jogot nyújtottak a lengyelöknek, mint a mennyit a gáncsorágiakt bírtak.

Budapest, szeptember 8.

A hajóhaditüntetésre vonatkozólag számos újabb keletű hírfekszik előttünk, melyek azonban legkevésbé sem alkalmasak bármely irányban érdemleges véleményi provokálni. Az ellentétes hírek tömegele közt nehéz megtalálni a kivetöz fönalat s még arra a kérdésre sem találunk pozitív feleletet, megtörténik-e vagy elmarad a hajóhaditüntetés? Igaz, hogy a hatalmak hadihajói együtt vannak már Gravozánál, de esetleges akcióknak iránt a bizonytalanság nem kisebb, mint napok előtt. Mai távirataink azt jelezték, hogy a hatalmak konstantinápolyi képviselői tudatják a portálva, a hajóhaditüntetés fogatnabba vételét, az újabb jelentések azonban kétségbe vonják ezt. Ez ellentétes hírekhez járul a „Pol. Corr.” konstantinápolyi jelentése, mely szerint a török kormány utasította külföldi képviselőit, hogy tegyenek lépéseket a nagyhatalmaknál a hajóhaditüntetését való előlására, miután ez belatlatlan bonyodalomokra szolgáltatnokat. Bármily fúrasán hangoznak is a török kormány ez okoskodása, ha egybevetjük azon londoni hírről, hogy a porta ajánlati elvetése esetén csapatait vissza akarja vonni Albániából, kevés okunk van meglegedteteknek lenni a helyzetet.

A hajóhaditüntetés tárgyában írják Berlinből: „Az akcióról kevés részlet kerül ugyan a nyilvánosságra, anyni azonban valószínűnek látszik, hogy a hatalmak inkább közös fellépésük által akarnak hatni a portára és sem csapatokat nem szállítanak partra, sem ágyuzni nem fogják a kikötőket. Berlinben és Bécsben a tüntetésben való részvételt által csak az európai egyetértés fenntartását akarják konstatálni; épen így gondolkodnak Párisban is. Anglia és Oroszország azonban némely jelek után itelle, kénszer-rendszerben tekintik a dolgot, de ez idsig még nem szakadtak el a többi hatalmaktól. Itt nagyon óhajtanak, hogy a török kormány engedékenységese által tárgyalnabba tegye a hajóhaditüntetését, mely később könnyen válhatik nagy hordergály rendszábról.”

B sorok kapcsában nem lesz érdemtelis megemliteni a berlini körökben elterjedt hírt, hogy Anglia és Oroszország meggyeztek a Keleten követendő közös eljárásban.

Nagy meglepetéssel kell fogadnunk a jelentést, hogy a porta dacára a fejelelt öszgyűléstől bajnok, utjabban agitációkat kezd más világrészekben. A tagadása veti, de érdemlegesen meg nem ezafolt hírhöz, hogy India muzulmánjait Anglia ellen üsztökéli, most arról van alkalmunk értesülni, hogy Múni fasa közöktatásügyi miniszter arab proklamációt szerkesztésen dolgozik, mely török ügynökök által Algriban fog szétosztatni és mely kiáltványok felkelésre szólítják fel a lakosságot.

Az angol trónbeszéd, melyely tegnap a parlamentet november 24-ig elnapolták, — s melyet egész terjedelmében albb közlünk — nem enged határozott következtetést vonni a kormány kelet politikájára. Abból az erőlyen hangon tartott vádbeszédből, melyet Gladstone a múlt pénteken mondott el a porta ellen, nem találunk a trónbeszédében semmit. Sajnálkozunk ugyan a török kormány magatartása felett szemben a berlini szerződés határozataival és reményli, hogy Európa egyetértő akaratának sikerüljön a portát a szükséges tendőkre rebírni, de azt nem bizonyítja be, hogy Gladstone politikája az egyedül helyes, mely biztosítja a rendet a Keleten. A keleti kérdésnek szentelt konvencionális frázisok mellett szó van még a trónbeszédében Roberts tábornok gyözelmeről Ejub khán felett, említés van tve az indiai pénzügyi helyzetéről, az aratásról és a lefolyt ülészekben elfogadott törvényjavaslatookról. Természetesen a kormány sikereinek kevés szólt lehetett szentelni, mert ilyenekről szólni nem igen adatott.

A „National Zeitung” egy párisi levele Gambetta revanche-politikájával foglalkozik s kifejti, hogy Gambetta az által akarja visszazerezni Elzász-Lothringát, hogy a francia hadi készüldések által Németországot szintén fegyverben állni kényszerít, minek következménye Németország vagyoni tonkrejtutása lesz s így annak idején Elzász-Lothringiát pénzért visszabocsátja Franciaország birtokába. E politikát — írja a nevezett lap — Gambetta maga sem tartja ugyan eredményt ígérőnek, de az elzász-lothringiakt közti ügynöki által terjeszti, hogy ezeket visszastartsa a németekkel való kibéküléstől. A tiltakozó pártja támogatásában részessül Párisból és ezereje állandó öszköttetésben vannak Gambettával és politikai barátjaival.

A francia püspökök Angersben gyűlést fognak tartani és tanácskozási tárgyat azon kérdés fogja képezni, mely magatartást tanúsítsanak, ha a kormány a nem engedélyezett szerzesrendek nyilatkozatait nem fogadják el érvényeseknek. A márciusi rendeletek végrehajtása tárgyában a „Telegraphe” a következőket írja: „A kormány az öszgyűléssal kamarának meg fogja nyújtani az egyesületi törvényjavaslattot s annak sikerétől fog függni, hogy a kormány e törvényt vagy a márciusi rendeleteket hajtja-e végre.”

Károly román fejedelem külföldi utjának czéjára vonatkozólag, az ellenzéki sajtó támadásával szemben a „Romanul” kijelenti, hogy ez utazásnak nincs politikai jelentősége, mit azon

...közül senki sem kíséri, ezek közreműködése nélkül pedig a fejedelm nem vállalhat kötelezettségeket bármely irányban sem.

Pétervárról jelentik, hogy a külügyminiszterium és Tseng marquis közli a tárgyalásokat már be vannak fejezve. Az Oroszország és Kína között kötött szerződés szövege ki van dolgozva de alábbi Pekingben fogják. Bützow e célból legközelebb Pekingbe megy. Tseng marquis a napokban szintén elhagyja az orosz fővárost és londoni állomására tér vissza. Az orosz- kínai viszály szerint teljesen el van intézve.

Az angol trónbeszéd.

A trónbeszéd, melyet az angol parlament munkái háza előtt tegnap olvastak fel, s melyet a parlamentet november 24-ikéig elnapolták, a következőképpen hangzik:

"My lordok és gentlmenek! Megelégedéssel látom, hogy végre azon helyzetben vagyok, amelyet a farsadós munkálkodásnak fölmentem. Az ország kárhozó hatalmától egyre a legbarátságosabb jellegű biztosításokat kaptam. Azon tény, hogy a magas portai elmulasztotta kötelezettségeit az ország iránt teljesíteni, mely a múlt április hónap az ottani határ megállapítására szemben Montenegroval, megállapított, kedvezőtlen határozat okozott egy elintézésben és a berlini szerződés más fontosabb pontjainban, melyek az ország keletén nyitva maradtak, szintén nem jutott meg érvényre. Azon kormányok, melyek ezen szerződést megkötötték, tudták a portálai mezejüket az eszközök iránt, hogy a görög és montenegrói hatalmakkal békes megállapodás nyerne, továbbá tudták nézetüket Törökország európai tartományainak közigazgatási szervezeteire vonatkozólag és azon fobb reformok tárgyában is, melyek az országban által lakott ázsiai tartományokra nézve követelték. Azon megállapodásban vagyok, hogy e célok el fognak érni, minthogy az európai egyetértés a keleti kérdéssel fenntartott, és minthogy a hatalmak, melyek a berlini szerződést aláírták, minden feladatukkal, mely egyeztető akcióikkal jár, szorgalmasan és magas portánál azon rendszabályokat, melyek nézetük szerint legalkalmasabbak a nyugati és Keleten biztosítani.

Azon par hót előtt, melyek elmultak, mióta utoljára szólottam önökhez, nem feleltem el azok felelőtlenséget, mit most akkor kijelentettem, politikánkat fogják vezérelni indiai birodalmam ezeken nyugati határain. Rendszabályok alkalmaztatásának és a katonai Algiszántus teljes katonai kiállítására és haladásra történt ez országban a béke és rend helyreállítása körül. Az ellenségeskedések megnyitása az afgánok részéről Egburghban véreleté a'nt, megnyitott katonai műveletek tették szükségessé a deli Algiszántusban. A gyors rendszabályok, melyek az indiai kormány részéről fogantattak a katonai helységi helyettesítésére, valamint a katonai ügyesség és erély, melyet tisztán és katonai és rendszabályok fogantattak a katonai bizottságok által, melyek következtében a nem rég, Robert Friderik véreleté alatt álló bátor csapatok által vívott győzelem volt, remelem, hogy ez országgyűlés gyorsan befeljezést juttatja a háború. Szándom, hogy ez idig nem volt lehetséges, nek az őly jelentést terjeszteni az indiai alkalmas pénzügyi helyzetéről és a legújabb hibákról a katonai kiadások előirányzatában, minőt önök követelni foglajszák.

Mielőtt azonban e dolog gyakorlati megvalósítására bocsátkoznám, meg lehetnek önök győződve, hogy igértem, ez információkat tudatni önökkel, a mint hatalmamba fog állani, teljesíteni fogom.

A dél-afrikai konföderáció tervezete az utóbbi időben nem haladt előre és abban sem lett volna semmi előny, e tervet sürgetni, kivéve, hogy a birodalom azon részeiben a közvélemény kedvezőleg hangoltott és irányban. Az ügyek állása deli Afrikában azonban mégis kielégítő kivételével a Basuto-tartományban. Remelem azonban, hogy a megsértelt és békéltényi politika le fogja cseszeníteni az igazságot, melyet a leggyorsabb erőszakkal keresztülvittele támasztott.

Uram az alsóházban! Közönlétem adozom önöknek a szabadelvi intézkedéseikről, melyeket az államháztartás szükségleteinek fedezésére tettek. Mylordok és gentlmenek! Közönlétem adozom a mindenhatonak, hogy több héten át tartósan szép idő uralkodott az aratás betakarítására, mely aratási eredmény számos helyen gyors reményt nyújt a feleslegre. Ez által azon helyzetben vagyok, hogy a kereskedelem élénkülését és az állami jóvedelmek szaporodását ez úrva feltételezi, és külön kedveléssel hangszólom az ország egy népe helyzetének valószínű javulását, mely ország oly sokat szenvedett a korábbi rossz aratások folytán. Orvendek egyuttal megjegyezhetni, hogy dacára a késő időpontnak, melyben önök munkálkodásukat elkezdték, az önök fíradhatlan buzgalma és türelme azon helyzetbe hozta önöket, egy pár értekes törvényt függesztve a törvénygyűlési munkákra. Megemlítem az önök döntését a rég óta vitába a nemzeti akciók s a munkásokra vonatkozó akciók. Ezekhez járulnak meg a vadak kímélése, az őrségi adó eltolása, a takarékpénztárak és postai pénztárhelyek, a matrózok helyzetének javítása és a galna biztosság biztosítása vonatkozó akciók. Remelem, hogy e rendszabályok a gondviselés segélyével népmegjéle és virulásához hozzá fognak járulni.

ÜJONSÁGOK.

* Idejárás. Hazánkba napos, többnyire felhős idő mellett egy pár helyt eső is volt. A központi térségi állomás szerint általában bős napos váltakozó idő várható. Helyi esések csak lehetnek.

* Személyi hírek. Simon Elek kolozsvári polgármester állásáról lemondott. — Ernuszt Kelemen képviselő fő 14-én Felső-Eöbört beszámoló beszédet tartott. — Komjáthy Béla orsz. képviselő hónap választókerületébe utazik beszámolóra. — Helén Württemberg hercegnő, a Boezniában parancsnokló Württemberg hercegnője tegnap Friedrichsruhban meghalt.

* A protekció. Hogy a Tisza-kormány alatt a közoktatásügyi miniszterium mily agyfejtéssel vett a protekció, mutatja az a közelmúltból vett eset: 1879-ben megírta a dévai főreáltanonaián a magyar nyelv és irodalom tanszéke. Kírták annak rendje és módja szerint a nyilvános pályázatot azon szokásos klauzulával, hogy rendes tanári minőségnyel nem bíró pályázók hiányában a tanszék segédtanárral fog betölteni. ugyanezen időre esik a közokt. miniszterium érély rendelete, hogy mindenütt kellően kvalifikált egyének alkalmazandók egy az állami, mint közoktatási köznevelési intézményekben. Pályázott is több, oklevéles és évek óta állami szolgálatban levő egyén; mert n. b. a rendes tanári állásához három évi gyakorlat is meg-

...kivánták. De már ekkor ki volt szemlélve a kivándorló J. Ödön, Szász Károly min. tanácsosok a személyében, ki tehetséges ember hírében áll ugyan s oklevéle is volt, de csak egy év óta állt állami szolgálatban. Mit tesz most a miniszterium, hogy Szász Károly rokonát beültesse? Miután J. Ödön már a folyamodvány benyújtása után lakást is vett föl Déván, — a pályázó eldöntése előtt az erdélyi tankerületi főigazgatóhoz rendelt ment, hogy miután az idegen ajku tanítók magyar nyelvi tanfolyama Kolozsvárt és másutt igen sokba kerül, csak segédtanárt hozzon javaslata Dévára, ki meglegezik 800 forint évi fizetéssel. E rendelet alapján a kerületi főigazgató a folyamodók közül a rendes tanárokra képesítettek egyszerűen javaslata sem hozta, hanem csupán a segédtanároknak valót terjeszt föl s ennek alapján J. Ö. nehézség nélkül ki is nevezett. Így dugták be az atyafakat az állásokba, míg sok szegény diplomás fiatal ember még órádijs átlomást se bír szerezni. A kiknek az oly esetekről tudomásunk van, rendszeren függő helyzetben levő egyének s hallgatnak. Mindenki félti a börtört; a közönség meg abban a hiszemben él, hogy a puritánok kormány nem visel szennyest.

* Ikrék kibérése. Blondinnak a Niagara-hőnek, impressariója, Parravicini Prágában arra a gondolatra jutott, hogy egy ösennt íkerpárnak atyjával alkudozása bocsátókzik e "világosodó" kibérése végett. Az alkudozásnak eredménye a következő megállapodás lett: A szerződés szerint Parravicini kötelezi magát arra, hogy az ösennt íkreket, Jozephinát s Rozát, kik most 2 1/2 évesek, csak Angliában, Írországban, Skóciában, Franciaországban, Belgiumban fogja megvizsgálni közönségek, s ezért atyjának, Blazsek Ferenc hazalens az első három hónap alatt naponta 40 frtot, a következő 3 hónap alatt naponta 50 frtot s ha az időn túl is megtartaná a gyermekeket naponta 70 frtot fizet. Prágából a gyermekek azonnal Londonba utaznak, hol első felépésük lesz. A váltakozó nemek a gyermekek utóéletét fizeti, hanem a szülők s a dajka szintén az ő költségén utaznak. A gyermekeket s a szülők ruházatát is fogja. A szállás, ellátásuk körülben maguk gondoskodnak. A gyermekek a nevelést országokban vasárnap kirándulást naponta 7-8 óráig áll lesnek kiallírta. Ha a gyermekek megbetegednének a betegség tartama alatt a vállalkozó a kikötött honorárium fizetése alól fel van mentve. A szerződés esch és angol nyelven állítottat ki.

* Csajniczából írják: Csajniczban egy tisztizolgának állítólagos vizsgálatlansága következtében, ki Dr. Prosznicz elöljáróságig segéd lakásába egy töltött fegyver tisztogatásáért fel foglalta, egy közelben álló tőrök agyon lövettet. Amint ez eset közudomásra jutott, Prosznicz lakása előtt nagy számú tőrök csoportosult össze, mely a tettes kiszolgáltatását követelte, mert mindnyájan azon szíld meggyőződésben voltak, hogy a tőrök szándékban lövettet meg. A helységi parancsnokságnak csak nehezen sikerült a rendet helyreállítani s az összegyűlt tömeget szétoszorni. Dr. Prosznicz azonban mindamellett tanácsosnak tartotta katonai kíséret mellett Szerajevába utazni. Az igaztosság a törökök közt még mindig nagy.

* A szerb fejedelems s ischli kardaloknál. Milán szerb fejedelem ischli tartózkodása alatt — mint egy bécsi lap előadja — minden szabadságidejét (körülbelül 24 óráig napjában) egy kis kóristáné társasággal töltötte el. A fejedelem megmérgezte azt is teneti, hogy polgári öltözetben karanfogra sétált a kis színeszővel. A fejedelem "karcau" alakja a "civil" öltözetben kissé idomtalanabban nézett ki. A fejedelem két alattvalója, kik Ischlen idözetek, nem is merészték arra gondolni, hogy az a kövér ur a szerb fejedelem ő fensége s serének egy tisztje, ki őt fekete civillöltözetben látta, megmerkte kezéit az őt az állítást, hogy az az idegen férfi bűnulatlan hasonlít legfőbb hadurához. Este, amint a fejedelem gazdaság egyenruhájában megjelent a színházban, alattvalói s mások is arra a meggyőződésbe jutottak, hogy a fejedelemnek Ischlen hasonmása van. A fejedelemnek fülsébe jutva e beszéd, még merészebb lett s kis barátjával nagyobb gyalog kirándulásokra is vállalkozott s hogy inkognitóval megírójára igen széken s egyszerűen viselte magát, a mit annál örömelebb meglétt, mert ő fensége fosvány, sőt soknak állítása szerint, nagyon fosvány. A kis kóristány örvendett szerencsésének, nem volt elégedetlen, hanem örömtől repeső szívről dőzött a válaszóra felé, melyben — mint a tapasztalatlan gyermek természetesen tartotta — fejedelemi ajándék várt rá. De mielőtt a válaszó újra utott volna, az csillag jelent meg Ischl színházi egén, s a fiatal fejedelem, ki neki astronomiát is tanult, észrevette mindjárt az új égi testet. A színpadon felkereste a Bécsből érkezett operettekesnőt s a mint a kis kardaloknál azt észrevette, elajult. Ő fensége sokkal jobban el volt foglalva az új csillaggal, mintsem hogy ezt észrevette volna, a kis kóristánó tehát jónak látta ajándékát magához térni s egy megsemmisítő, megvett pillantással lenézni a hűtlen fejedelemet. Következő nap elutazott a fejedelem, s elutazott a bécsi énekesnő is. A kis kóristánó azonban másnap hiába várakozott a fejedelemi ajándéka. Végre este felé megjelent a fejedelem egy szolgálja s levelet nyújtott neki által. — A kis kóristánó szívdobogás közt, óvatosan bontotta fel a levelet. — Ez óvatosságra nem volt szükséges, mert a levelelben misem volt, mi kieselhet volna. "Hi barátiságát" pár hílás szóval s azzal az igérettel viszonzta a fejedelem, hogy elismerő lesz. A szegény kicsikére nézve nagyon sovány vigasztalás volt az, hogy a fejedelem sajátkező irását tartalmazta a levél. A kis kóristánó Ischlen elterjedt hír se nyugtathatta meg, hogy a Takova rendet fogja kapni.

* Eltűntő. Vázaonyi Antal fővárosi szolgálja neve szül. Guttenberg Emilia vasárnap e hó 5-én reggel öt órakor felkelt és fűrdőbe ment, hogy kis gyermekét is elvitte. Nem sok időre visszatért s gyermekét beaköltötte a lakásba, hogy ott időközben dolgai miatt eltávozott atyját várja meg. A nő azóta nem mutatkozott otthon, eltűnt. Vázaonyiné, ki 42 éves magas barna nő, eltávozásuk szükré szöveget vár, s új elvasztint cipőt visel. Fejét fekete selyem kendő takarta. A ki valamilyen tudna róla, legyen szives a férjéért akár az új városában, akár molnár-utca 13. sz. a lakásán értesíteni.

— Gyilkos lány. Borszító gyilkosnő volt végre — mint a "Sárdeben" olvasunk — néhány nap előtt Eszterom egy 18 éves hajdon. Alig 8 éves kis fiú testvérét kicsalta a falu alatti cserjésbe s ott előbb megfojtotta, aztán kezelt, lábat elvagdalt. Szörnyű tettenek indokul azt adja elő, hogy a gyermek gátló szögait bedressel folytatott szerelmi viszonyában. A szerencsétlen lány most a b. u. j. u. kir. járásbírósig börtönében a legnagyobb káiségsége és az őrvényesek között tolt napjait.

— T. u. Eszteromban folyó hó 7-dikén — mint nekünk írják — nagy tüz volt; 12 ház égett le. A tüz úgy támadt, hogy egy nyolc éves lány burgonyát süttet s a kellelőnél nagyobb tüzet szellett s így a láng felecsapott a kémény tetelég s belekapott a tetőbe. Szerencsétlenségére szél volt és a láng óriási gyorsasággal terjedt. Az épületek egymás mellé voltak építve s így a tüz tova terjedését meggátolni nem lehetett. A legégett házak közül egy-kettő volt csupán biztosítva, s valamennyi szegény földművelők tulajdonos volt.

— A "Magyarország" című lapban ma a következő impertinens sorokat olvassuk: "A rossz nyelvek beszélik, hogy egy hírhedt szébbeli agitator 200. e. forint napidíjat fizetett magának azért a farsadást, hogy a vidéken peczdus szónoklatokat tart. Oroszbórt nem izgat. És mert egyik dunántúli város függetlenségi kóripheusi nem valának hajlandók 200. e. forintot küldeni a nagy férfúnak s mert ez a nagy férfú függetlenségi firmának egyáltalán nem hitelre: a jeles város szébbeli népsége a mi nap apostol nélkül tüntetett. — Merőben hihetetlen dolog azzal a mennyiséggel önzelen hazafiság szemben, melyet a szébbeli honfák oly szívesen rágnak saját magukra." — Bár megcsuktuk válogatni kívül álló szövege, s bár ily nyomorult fegyvert használt ellenfele szemben legmélőbb válassz lenne a megvétel, még is ez alkalommal kötelességünk tartjuk felszólítani a "Magyarország" című lapot, hogy állítást bizonyítsa be, hogy nevezett meg az illetőt, ha tudja. Mindaddig, míg ezt nem teszi, az idézett közlemény iróját alávaló rágalmozónak kell tartanunk.

— A magyar északkeleti vasutón Liszka-Tolosa — Sárospatak állomások között szeptember 3-án hídéges folytán keletkezett közlekedési akadály szeptember 6-án délutáni 4 órára egészen elhárították, s így azóta mindenféle szállítás bármely irányban rendszeres eszközölték. — A császárúrdi győdyúrú diszre-mében 1. évi szeptember hó 11-én zárkörön táncvizsgalómál egybekötött jótékonozó hangverseny lesz, melynek tiszta jövedelméhez képest a rendező bizottság, szegény lányokat a III. kerületből az ugyanezen kerületben felöltött nyílnői-pár-iskolába jártni fog. A rendező bizottság tagjai: Bakos József, Bazsó Tiradar, Heksch J. Gyula, Hercz Adolf, Járner Ignác, Kossovits József, Nagy Lajos, Rosenbach Nándor, Richter Antal, Wrabst Frigyes. A táncdarabok: Hulka kamester személyes vezetése alatt a Schrnig-vezet zeneosra fogja játszani. Lévonat a pesti oldalra éltjékor és a vigalom végével a t. közönség rendelkezésére állandó. Társasokosik minden irányban közlekednek. Kezdeté 8 órakor. Személyjegy 1 frt. Csaldajegy 3 személyre 3 frt.

— Hírek a városból. Korareggi látogató. A különféle fővárosi lojraj typosok nem utolsó helyet foglalnak el a korá látogatóik miatt "jó reggelt kívánok" nak nevezett egyének. Ez e látja csak reggelente különözött ürügyek alatt betekintenek a már eleve kizemelt lakásokra s az általános rendtelenség, zavarás s egyéb reájuk kedvező körülmények között a mit lehet kézhez kaparintának s odább lozának. Ma reggel 6 óta 26. szám alatti házesternőnek a reggel fel 6-ór kor ilyen látogatója volt. A jó asszony egy széken ülve elszóvalkáltozott s nem vette észre, hogy szobájában valaki ugyancsak gazdálkodik. Kisse később megis felébredt s egy egyénet látott a pinzelakásából felváltva lépepon felmenni. Rossz sejtelmétől elkaparva feltekintett hirtelen a falra, hol két arany órája függeszte volt. Az órák hiányoztak, minek folytán Marek né utasítást tiszta bőjt magával, hogy szobájába lozzal jattott. Utána sietett a lépepon látott egyének s az utczán sikerült őt elfogni s többek segítségével letartóztatni. A megcsépett egyén Kohnnak, majd Grünfeldnek nevezte magát. Birtokában megtalálták a két aranyórát s ezeken felül egy új nadrágot és egy új esernyőt, melyekre nézve azt állította, hogy utczán kapta. az egészen új ruhába — valószínűleg lopott — öltözött Kohn, alias Grünfeld letartóztaták.

Színház, művészet.

— A német színház ügye megint napirenden van a városban és a sjtóban. Még olyan hír is jár róla, hogy a pénzügytel, melynek tulajdonába jutott, magyar társulatnak akarná kiadni, csak megkapja a város engedélyét az előadások tarthatására. Ez ötleltől támadt aztán egy másik ötlet, mely abból áll, hogy bérletje ki a gyapju-utcai színházba a nemzeti színház és költsései át oda az operát addig, míg az operaszínház fölül s addig igen szépen elő lehet bészíteni a nagy operaház megnyitásához az átmeneti korszakot. Volt már erről szó évek előtt, mikor az operaszínház építése még az óhajások közt dagadozott. De kitűnt, hogy a gyapju-utcai nemzeti színházban lehetellen operai előadásokat tartani, mert e színházban az építészor csak arra figyeltek, hogy minél több közönség férjen belé a színpaddal magával pedig semmit sem törődtek. A színpad oly szűk, hogy épen opera- és ballet-előadásokhoz nem való; díszletek, látványosságok, a karszemélyzet nem lehet rajta elhelyezni, már pedig a legtöbb opera dekorációval és egyéb látványosságokkal van össekötve. A nemzeti színház zenekara számára sincs hely a szűk orchesterben, de csak is ez az egyetlen hiány, melyen segíteni lehetne. A szűk színpadon azonban nem lehet segíteni sehogy sem, s így aztán a nemzeti színház operája sem zengedez oktat a gyapju-utcai színház újra megnyitásának javára.

— A nemzeti színház drámbíróbi bizottsága tegnap, egyhangú határozattal, előadásra ajánlotta Beresényi Bélának. A váltó 6. című öt felvonásos színművét. Alkalmassint novemberben, az idény első erredeti udjónsága: Csiki Gergely "Mukunyi"-ja után fogják előadni. A váltó igen korszerű s híás tárgygyal bír. Azt illusztrálja, hogy hitességes emberek is, ha konnyelműsögből, szerepelni vágyból anyagi zavarokba jutnak, mint kényserlennek egy egy hitvány, de pénzés ember érdekelt, előmozdítani.

— A színház tanácsa a tanfolyamának megnyitása hoitap, esztörtökön délután, négy órakor lesz. Nem eshetek meg ünneplésesen, mivel e művészkönlak jelenleg sem fő-, sem aligazgatója nincs. Trefort miniszter nem ért rá a lefolyt két hó alatt ez intézet ügyét rendbe hozni.

Tanügy.

— Uj gymnasium. Eszteromban ma t. hó 8-án nyitották meg az újonnan épített gymnasiumot. Az épület 65,000 frba került a városnak. A megnyitás rendkívüli ünneplésséggel ment végre.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

— A gazdatisztek és erdezesek segély-és nyugdíj-egyesületének választmánya ma d. e. Buján a városi elnökelte alatt ülést tartott. Ennek röviden átdözlővén az egybegyűitettek, mután a mult val. állás jegyzőkönyve hiteltesített, felkéri Mórcz pénztárnokot a pénztári állásra vonatkozó jelentésének előterjesztésére. Ezen jelentés szerint az egyesület jövedelme alakulása óta: 766 rendes tag után 4309 frt, 11 alapító tag után 960 frt s 25 pártoló tag után 116 frt, összesen befolyt tehát 5465 frt. Ezzel szemben kiadása volt az egyesületnek 1230 frt 3 kr., pénztári maradvány tehát 4234 frt 97 kr. E jelentés tudomásvétele után, elnök jelenti, hogy a f. évi február hóban tartott alakuló közgyűlés határozatahoz képest felszólította a legtekintélyesebb biztosító intézeteket, hogy a nyugdíj-intézet létesítése iránt nyújtsanak be ajánlatokat. E felszólításra 4 ajánlat érkezett be, nevezetesen: A magyar ált. biztosító társulat, a triestri unióni, a "Foncier" s a magyar-francia biztosító társulat; ezen ajánlatok tárgyalására a választmány egy szűkebb körű bizottságot küldött ki. A bizottság az ajánlatokat felbontrán, úgy találta, hogy azok közül csupán kettő: a magyar-francia s az első m. ált. biztosító társaságé mozog az egyesületi alapszabályainak keretén belül. Felhívja tehát a választmányt, hogy a beérkezett ajánlatok felett véleményét nyilvánítson s az egyik vagy másik elötagadása iránt határozzon. Majdnem óra hosszáig folyt a vita (természetesen a nyilvánosság kizárásával) végre Galgóczy azon indítványt állott elő, hogy a választmány, mielőtt az ajánlatok felett határozná a nyugdíjtervezetnek módosítását ejtse meg irányban, amint az a beállott új viszonyok kívánatossá illeto szükségessé teszi. Megkezdődött tehát a nyugdíjtervezet módosítása, s midőn ez már befejeztett, egyik vidéki tagja a választmányt azzal állott elő, hogy a rokkantsági nyugdíj, melynek az egyesületi tervezet alapján, nem felel meg a célzat s oly népszerűen a vidéki tagok előtt, hogy ezek aligha fognak ezen alapon a nyugdíj-intézetbe lépni. Ezen nézet általános helyeslésere láftt s a választmány legmagyobb része az u. n. járadék-nyugdíj mellett nyilatkozott. De most ismét azon kérdés merült fel, vajon végrehajtsa-e a választmány a közgyűlés által reá bízott feladatot, avagy eltérve a közgyűlési megérteket rokkantsági nyugdíjjal a járadék-nyugdíj alapján folytasson alkudozásokat a biztosító intézetekkel. Hosszas vita után a választmány végre határozatát kimondotta, hogy egyelőre felülvizsgálja a biztosító intézetekkel folytatott tárgyalásait s megbizzza a kiküldve ist dolgozókat, ki egy tervezet, melynek alapján a biztosító intézetekkel érnkezőbe lépve az ezen irányban létrejött megállapodásait terjeszse a közgyűlés elé. — Az ülés csak d. u. 1/3 órakor ért véget.

Első

huzás szeptemb. 15-én!
Igervények
tisza vidéki-sorsjegyekre.
Főnyeremény 100.000 frt adoményes
csak 2 frt 50 krajár! helyéjegy 100 darabra egy ingven.
Koritz Antal és társa bankháza
Budapest, váci-utca 16. és régi posta-
utca 15. sz. sarkán I. emelet.

Budapesti áru- és értéktözsde.

Gabonaföldszede. — szept. 8.
Buzában a napok óta szünetelt üzletben ma sem fejlődött ki nagyobb forgalom, mivel tulajdonosok a zsidó ünnepek miatt átadásokat nem eszközöltek és így raktári készletek felszaporodván, sűrűsöbbsben kinalak. Malmaink azonban tartózkodók voltak, mivel nincsenek vásárlásra kényserítve s olcsóbb árakat követeltek. Tulajdonosok rövid habozás után engedték és körülbelül 8000 mázsa adottat el a mult heti zárathoz képest 10-15 krral olcsóbban. Eladottak:
Buzs. Tiszavidéki: 100 mm. 80.5 k. 11.35, 600 mm. 79 k. 11.30, 700 mm. 78 k. 11.30, 200 mm. 80 k. 11.27, 200 mm. 80.2 k. 11.27, 100 mm. 80 k. 11.23, 200 mm. 79.5 k. 11.30, 100 mm. 80 k. 11.35, 100 mm. 80 k. 11.25, 200 mm. 79 k. 11.30, 600 mm. 78.5 k. 11.20, 200 mm. 78.5 k. 11.10, 200 mm. 78.5 k. 11.05, 100 mm. 77 k. 11.05, 100 mm. 78 k. 11.10, 200 mm. 78 k. 11.10, 100 mm. 75 k. 11.05, 100 mm. 75 k. 11.10, 100 mm. 78 k. 11 frt, 100 mm. 76 k. 11 frt.
Magyar északvidéki: 300 mm. 79.5 k. 11.10, 100 mm. 80.5 k. 11, 100 mm. 80 k. 11, 100 mm. 77 k. 11.30, 200 mm. 77.5 k. 10.90, 100 mm. 78.8 k. 11, 100 mm. 78 k. 11, 100 mm. 79 k. 10.70, 100 mm. 75.5 k. 10.50, 100 mm. 79 k. 11, 100 mm. 79.5 k. 11 frt.
Fehérmegyeyi: 500 mm. 74 k. 10.60, 300 mm. 76 k. 10.90.
Óláh 400 mm. 79 k. 10.40, 300 mm. 78.5 k. 10.65, 300 mm. 77.3 k. 9.70, 100 mm. 77.2 k. 9.70 frt.
Mindhárom bavi időre adatott el.
Magánutón meg a következő kötésekkel értesülünk:
Buzs. Tiszavidéki 300 mm. 80 k. 11.30, 800 mm. 79.2 k. 11.37, 200 mm. 78.5 k. 11.35, 300 mm. 79.8 k. 11.35, 100 mm. 79 k. 11.30, 100 mm. 78 k. 11.25, 100 mm. 77 k. 11.100 mm. 78.5 k. 11.25, 100 mm. 79 k. 11.25, 400 mm. 76 k. 10.90, 700 mm. 78 k. 11.25, 300 mm. 77 k. 11.10, 500 mm. 11.15 frt.
Dunai 1000 mm. 75 k. 11 frt.
Fehérmegyeyi 300 mm. 76.5 k. 10.90, 200 mm. 78 k. 11.10, 100 mm. 77 k. 11 frt.
Magyar északvidéki 200 mm. 79 k. 11, 300 mm. 80.8 k. 11.15, 700 mm. 77.6 k. 10.95, 400 mm. 78 k. 11 frt.
Mind 3 óra adatott el.
Rozs helybeli átvételre ma igen kínálattal és 15-20 krral olcsóbban adták. Következő eladásokról értesülünk:
Rozs 300 mm. 9.15 frt, 500 mm. 9 frt készpénz mellett.
Tengeri keresett és emelkedő irányt követ. Következő eladásokról értesülünk:
Tengeri óru 1000 mm. 7.80, 2000 mm. 7.85, készpénz mellett.
Árpa. Takarmányúru lanya, ellenben főmobb minőségű szilárd. Zab rendes és változatlan és általában az összes gabnemek irányra, tengeri kivételével, csöndes.

Határidőzlet.

A forgalom ma igen kis mérvű volt, és az árak a mult heti zárathoz képest majdnem egészen változatlanok. Következő eladásokról értesülünk:
Szokványbuza ósre 5000 mm. 10.81, tavasz 2500 mm. 10.54 frt.
Káposztarepce szeptember-októberre 500 mm. 13 frt.

Jegyzeteket:
Szokvány buza tavaszra 10.52/- (10.67/-)
Ósre 10.32/- (10.35/-)
Zab tavaszra 9.95/- 6-
E. tengeri 1881. máj-jún 5.75/- 5.80/-
Káposztarepce szept.-okt. 5.65/- 5.70/-
18.00/- 13.1/4

Értekezések.

A mai magánforgalom igen csendes volt. Az irány szilárd, de a forgalom nagyon szűk korlátok között mozgott. Osztrák hitel 292.50-en indult, javult 292.90-ig és zárul szilárdabban 293.40-en. Magyar aranyáraké 110.45-110.50-en kötöttek és zárul 110.55.

Szentes-területi elnök csarnok Budapest-Köbönyán.

Köbönyán, szept. 8. Nagy kinalat mellett az árak álltak. Magyar tulsuly 56-57, nehez 58, közép 58, könnyű szedelt 57-58.50, urasági 59-60, szerb nehez 56.50, közép 57.50.

Napirend szept. 9-6.

Naptar. Csütörtök. Kath. Gergon vértanú. Prta.: Gergon. Gőg-Orosz: szept. 28. Mozes.
Múzeumnap nyitva van a természetek tára d. e. 9 óráig d. u. 1 óráig.
Fővárosi tanács ülés tart d. e. 10 órakor.
Fővárosi közgyűlés ülés tart d. e. 9 óráig d. u. 3-6 óráig.
Kelti iparművelésügyi nyitva d. e. 9 óráig d. u. 6 óráig (Ferenckéz-bazar I. em.).
Iparmúzeum d. e. 9- d. u. 4 óráig.
Orsz. gazd. és természettud. e. 10-12 d. u. 2-4.
Margaritáknal tessel és este népezen.
Alakort nyitva egész nap.

Hajóforgalom.

Szept. 8-án a Dunán hajóparán a következő vizjárások költöttek ki: Lucezbencher. Pál ut. m. h. 07' felteleg 10 (0) del Uj-Velgyből. — Helényi Gyula m. h. Bal. felteleg 3 0 m. Vercezőről. — Wallenföld Károly m. h. Koczkák 7000 db. Bogdányból. — Wallenföld Károly 2. sz. m. h. Koczkák 7000 db. Bogdánytól.

CSÁVOLSZKY LAJOS

felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

Elháltak Budapestben szept. 7.

Zucker Márk 1. é. bordár leánya VI. k. szerencsen. u. 3. gyermekszálya. Jurik. Mátyás 1. é. munkás fia. VI. ker. Bajcsa-u. 31. gyermekszálya. Imrek Ferencc 10. é. pinézár IV. k. gránatos-u. 10. béllő. Husza Gyula 2. é. pinézár VII. k. akácza-u. 41. gorsok. Kubics Gyula 1. é. napaszm. leánya V. k. nádor-u. 84. béllő. Katsburg Dávid 36. é. fogl. földi utról, agyarthat. Lódmayer Margit 1. é. szolg. leánya V. k. részvényház tulajdonos Szepesi Rózsa 2. é. munkás leánya VII. erdős 28. gyermekszálya Veszler Schuler Márk 68. é. napaszm. VII. ker. országot 13. Bright-kör. Hagymási Sámuel 2. é. városi leány IX. k. 23. mell. hártalomb. Kutzbel Zsuzsanna 2. é. munkás leánya VI. k. Szendy-u. 41. vizek. Benzer Horcia Mária 30. é. fogl. nekül II. k. Janos körház agykor. Neubrand Rozália 2. é. munkás leánya III. k. szőlő-u. 36. gyermekszálya. Schmierer 1. é. munkás fia III. k. daru-u. 14. egyizkor. Koloska Magdolna 61. é. óv. II. k. fazekas u. 23. tidögütm. Fialkja Magdolna 2. é. munkás leánya X. k. béllarut. Nehrbeckzy Sándor 57. é. miniszteri tanácsos I. k. ur-u. szivagy.

NYILT-TÉR.

Első

huzás szeptemb. 15-én!
Igervények
tisza vidéki-sorsjegyekre.
Főnyeremény 100.000 frt adoményes
csak 2 frt 50 krajár! helyéj